

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.141/2022/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. november 15. napján tartott nyilvános ülésen kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. február 24. napján kihirdetett 24.B.423/2020/39. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 I. rendű vádlott szabadságvesztés büntetését 3 (három) évre súlyosítja, a közügyek gyakorlásától 3 (három) évre eltiltja és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak szabadságvesztés büntetését 2-2 (kettő-kettő) évre súlyosítja, egyben a felfüggesztés próbaidejére elrendeli mindkét vádlott pártfogó felügyeletét.

A BRFK Nyomozó Főosztály Életvédelmi Osztálya által T-183/2019. szám alatt nyilvántartott bűnjel1 lefoglalását megszünteti, és annak megsemmisítését rendeli el.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. rendű vádlott 461.385,- (négy-százhatvanegyezer-háromszáznyolcvanöt) forintot, Terhelt2 II. rendű vádlott 260.859,- (kettő-százhatvanezer-nyolcszázötvenkilenc) forintot, Terhelt3 III. rendű vádlott 396.556,- (háromszázkilencvenhatezer-ötszázötvenhat) forintot külön-külön, míg 88.750,- (nyolcvannyolcezer-hétszázötven) forintot mindhárom vádlott egyetemlegesen köteles megfizetni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt2 II. rendű vádlott személyazonosító okmányának száma okmányszám4, a cím14. szám alatti lakcím a tényleges tartózkodási helye.

Terhelt3 III. rendű vádlott személyazonosító okmányának száma okmányszám5, lakcíme nincs, a cím5 szám alatti lakcím a tényleges tartózkodási helye.

Kötelezi Terhelt1 I. rendű vádlottat 15.600,- (tizenötezer-hatszáz) forint, Terhelt3 III. rendű vádlottat 19.488,- (tizenkilencezer-négyszáznyolcvannyolc) forint másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2022. február 24-én kihirdetett 24.B.423/2020/39. számú ítéletében Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottakat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat].

[2] Terhelt1 I. rendű vádlottat 2 év tartamú – végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottakat 1 év 6 hónap tartamú – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztésre ítélte.

[3] Mindhárom vádlott tekintetében a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját – a végrehajtás elrendelése esetére – a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg.

[4] sértett1 magánfél polgári jogi igényének érvényesítését a törvény egyéb útjára utasította.

[5] Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. rendű vádlottat 519.971,- forint, Terhelt2 II. rendű vádlottat 319.036,- forint, míg Terhelt3 III. rendű vádlottat 454.733,- forint megfizetésére kötelezte.

[6] Az ítélet ellen kizárólag az ügyészség jelentett be fellebbezést, amelynek céljaként a büntetések súlyosítását jelölte meg.

[7] Az ügyészség fellebbezése írásos indokolásában arra mutatott rá, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott büntetett előéletű, cselekményét több – köztük garázdaság vétsége miatt indult – büntetőeljárás hatálya alatt valósította meg, ráadásul esetében a bűncselekmény elkövetésének beismerése esetére tett ún. mértékes indítvány [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 422. § (3) bekezdés] 3 év 6 hónap szabadságvesztés volt. Figyelemmel a bűncselekmény tárgyi súlyára, a társas elkövetésre, valamint a vádlott kezdeményező szerepére és előéletére, csupán az időmúlás és a sértett megbocsátásként értékelhető kijelentése – beismerés hiányában – nem indokolják a szabadságvesztés tartamának a törvényi minimumban történő megállapítását.

[8] Álláspontja szerint Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában az enyhítő körülmények túlsúlya sem adhat alapot a törvényi minimum áttörésére. A büntetés kiszabásánál a középérték 5 év tartamú szabadságvesztés, és – figyelemmel e vádlott büntetlen előéletére – a bűnösség beismerése esetére tett mértékes indítvány 3 év szabadságvesztés volt. Ennek fele tartamában, 1 év 6 hónapban megállapított szabadságvesztés nem tükrözi a cselekmény tárgyi súlyát, a társas elkövetésben megnyilvánuló bűnösségi fokot, valamint az erőszakos bűncselekmények elszaporodottságát.

[9] Terhelt3 III. rendű vádlott többször volt büntetve, a cselekményt más büntetőeljárás és feltételes ügyészi felfüggesztés hatálya alatt követte el. A cselekmény elkövetésében a bűnösségét nem ismerte el, így a mértékes indítványtól lényegesen elmaradó, az enyhítő szakasz kivételes intézményének alkalmazásával kiszabott 1 év 6 hónap tartamú szabadságvesztés indokolatlanul enyhe, az nem igazodik a bűncselekmény tárgyi súlyához, a vádlott társadalomra veszélyességéhez.

[10] Az ügyészség mindezek okán úgy ítélte meg, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott büntetések nem alkalmasak a Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési célok – sem a speciális, sem a generális prevenció – elérésére, ezért azok súlyosítása indokolt.

[11] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli ügyészség) a felterjesztett ügyiratokkal együtt megküldött BF.308/2022/5. számú átiratában – az ügyészség által bejelentett fellebbezést fenntartva – elsődlegesen rámutatott, hogy az elsőfokú ítélet indokolása kiegészítésre szorul a vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan. E körben hangsúlyozta azt is, hogy e tények nem részei a történeti tényállásnak, így a kiegészítés – figyelemmel a Kúria BH2015.30. számú eseti döntésében kifejtettekre is – a Be. 591. § (2) bekezdésében írt tényállási kötöttséget nem sérti.

[12] Ennek megfelelően kérte rögzíteni Terhelt1 I. rendű vádlott tekintetében azt, hogy az elkövetés óta büntetőeljárás indult ellene a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) XIII. kerületi Rendőrkapitányságán a 2020. május 7-én elkövetett lopás büntette, a BRFK VII. kerületi Rendőrkapitányságán a 2020. július 8-án elkövetett garázdaság vétsége miatt.

[13] Szükségessnek tartotta Terhelt1 I. rendű vádlott elme- és pszichés állapotával kapcsolatban tett ítéleti megállapításokat azzal kiegészíteni, hogy a vádlott diszharmonikus

személyiség-szerkezetű, pszichopátiás életvezetésű egyén, akinél az évek óta tartó kábítószer- és alkoholfogyasztás miatt már karaktertorzulások is kimutathatók. Fékezetlen indulati feszültségek, erkölcsi lazaság, erőszakosságra, agresszív viselkedésre való hajlam jellemzi, manipulatív viselkedéssel. Személyiségzavara azonban nem közelíti meg a kóros elmeállapotot, ugyanakkor személyiség-szerkezetéből adódóan a bűnismétlés veszélye fennáll nála.

[14] Álláspontja szerint a megállapított tényállás megalapozott, a vádlottak bűnösségére levont következtetés okszerű, továbbá a cselekmény minősítése törvényes. Megjegyezte, hogy az ügyészségi fellebbezés csak a kiszabott büntetések mértékét kifogásolta, ennek ellenére a törvényszék nem élt a Be. 562. § (2) bekezdésében meghatározott lehetőséggel, hanem ítéletet indokolásában részletesen számot adott mérlegelő tevékenységéről is.

[15] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket kérte kiegészíteni azzal, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott büntetőeljárás hatálya alatt állt az elkövetéskor, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak pedig egy-egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodnak.

[16] Meglátása szerint az ítélet belső arányosságának érvényesítése nem sikerült megfelelően, figyelembe véve azt, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott terhére nem csak a kezdeményező szerep értékelhető, hanem az is, hogy olyan személyre támadt indokolatlanul, aki szívességet tett neki. Személyiségjegyei és előélete miatt vele szemben a büntetési célok elérésére érdekében a törvényi minimumot meghaladó tartamú, végrehajtandó szabadságvesztés és ehhez igazodó mértékű közügyektől eltiltás kiszabása szükséges. Mivel Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak részéről is indokolatlan volt a súlyos következményekkel járó tettelegesség, esetükben sincs ok a Btk. 82. § (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő szakasz alkalmazására, büntetéseiknek – az enyhítő körülmények figyelembe vételével is – el kell érniük a törvényi minimumot a generális és speciális prevenció szempontjainak érvényesülése érdekében.

[17] Mindezekre tekintettel a fellebbviteli ügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság (a továbbiakban: ítéltábla) az elsőfokú ítéletet változtassa meg, a személyi részt pontosítsa, és mindhárom vádlott büntetését súlyosítsa.

[18] Terhelt1 I. rendű vádlott kirendelt védője (a továbbiakban: I. rendű védő) 2022. szeptember 1-jén előterjesztett beadványában – az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozva – észrevételeket fogalmazott meg az ügyészség fellebbezése, a fellebbviteli ügyészség átirata és a törvényszék indokolása kapcsán.

[19] Kijelentette, hogy a fellebbviteli ügyészség részéről nincs alapja a bűnismétlés veszélyére hivatkozásnak. Védencét csak jelen ügyben vonták felelősségre testi sértés miatt, sem korábban, sem azóta erőszakos bűncselekményt nem követett el. A vele szemben 2020-ban indult két büntetőeljárás alapját képező cselekmények (lopás, garázdaság) jellegükben és tárgyi súlyukban nem hasonlíthatók a jelen ügyben elbírált bűncselekményhez, ráadásul újabb büntetőeljárás már nem indult ellene. Jelenleg Terhelt1 I. rendű vádlott rendezett életet él: dolgozik, a káros szenvedélyével leszámolt, nem fogyaszt sem kábítószer, sem alkoholt.

[20] A védő megítélése szerint az ítélet belső arányossága a büntetések tekintetében maradéktalanul érvényesül, és a védecével szemben kiszabott büntetés igazodik a cselekmény tárgyi súlyához, a feltárt bűnösségi körülményekhez, továbbá megfelelően szolgálja a büntetési célokat.

[21] Rámutatott arra, hogy a törvényszék helyesen tekintette nyomatékos enyhítő körülménynek a sértett megbocsátásként értékelhető nyilatkozatát. A vádlottaknak fel nem róható időmúlás mellett, a javukra kell figyelembe venni azt is, hogy az eljárás elhúzódása miatt jelentős ideig álltak büntetőeljárás hatálya alatt. További enyhítő tényező a sértetti közrehatás, mivel – a vádlottak és tanúl tanú vallomása szerint – a sértett a verekedés előtt erőszakos, agresszív és támadásba hajló magatartást tanúsított, tanúlt is leköpte, trágár szavakkal illette Terhelt1 I. rendű vádlottat, mindez pedig hozzájárult a verekedés kialakulásához.

[22] A vádlott büntetett előélete csak kisebb nyomatéku súlyosító tényező, mivel korábban csekélyebb tárgyi súlyú bűncselekményekért ítélték el, és azóta hosszabb idő telt el.

[23] A védő szerint a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés tartama és a felfüggesztés próbaideje elegendő visszatartó erővel bír. Ezzel szemben az ügyészség által indítványozott súlyosítás túlmutat a büntetés céljain, ugyanis a rendezett körülmények között élő, a társadalom hasznos tagjaként tevékenykedő vádlottat emelné ki a környezetéből, amely a börtönviszonyok miatt a kriminalizálódás veszélyével is járna.

[24] A nyilvános ülésen előadott perbeszédében az I. rendű védő fenntartotta az észrevételében írtakat.

[25] Terhelt2 II. rendű vádlott meghatalmazott védője a perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[26] Hangsúlyozta, hogy a közvetlenség elve a bírósági tárgyaláson érvényesül, így jelen ügyben nem a fellebbviteli ügyészségnek, hanem a törvényszéknek volt lehetősége meggyőződni a vádlottak személyiségéről, társadalomra veszélyességéről.

[27] A büntetés kiszabása során figyelembe vett enyhítő körülményeket kérte kiegészíteni a védenca fiatal felnőtt korával, illetőleg azzal, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

[28] Kérte továbbá annak figyelembe vételét is, hogy a vádlott rendezett személyi és családi körülmények között él, családfőként dolgozik, szakképzettséget szerzett, továbbá az eljárás tárgyát egy ad-hoc jelleggel elkövetett cselekmény képezte, a tényállás szerint Terhelt1 I. rendű vádlott sodorta bele társait a verekedésbe.

[29] Terhelt3 III. rendű vádlott kirendelt védője arra utalt a perbeszédében, hogy védenca szándéka a verekedők szétválasztására irányult, sajátos véletlenek összjátéka folytán lett a cselekmény egyik elkövetője. tanúl szemtanú nem látta, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott

megütötte volna a sértettet, ráadásul másodpercek alatt lezajlott eseményről volt szó, ilyen esetben tanúkkal sem lehet az elkövetés körülményeit feltárni. Mindezek mellett a törvényszék megalapozott tényállást állapított meg, majd a büntetés kiszabása során korrektül értékelte az enyhítő körülményeket. A védő ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

[30] A vádlottak terhére bejelentett, súlyosítást célzó ügyészégi fellebbezés alapos.

[31] Az ítéltáblának a Be. 590. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára is – az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a büntetések súlyosítását célzó fellebbezés által meghatározott kereteken belül bírálta felül.

[32] A Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának aa) és ab) alpontjai szerint a korlátozott felülbírálat során is vizsgálni kellett az eljárási szabályok megtartását, amelynek körében az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítélet Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését. A törvényszék törvényesen volt megalakítva, kizárt bíró az ítélet meghozatalában nem vett részt, a törvényszék a hatáskörét nem lépte túl, az illetékességi szabályokat nem sértette meg, a tárgyaláson a védő és az ügyész részt vett, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel nem volt ellentétes.

[33] Nem történt a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértés sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására, amely ugyancsak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná. A büntetőeljárásban részt vevők a törvényes jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése és a büntetések kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b), d) pont].

[34] Egyébiránt a törvényszék – miként arra a fellebbviteli ügyészégi átirat hivatkozott – valóban nem élt a Be. 562. § (2) bekezdésében meghatározott lehetőséggel, miszerint, ha a fellebbezés kizárólag a büntetés vonatkozó rendelkezés ellen irányul, az ügydöntő határozat indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában és az 564. § (4) bekezdésében meghatározottakból is állhat.

[35] A bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezés tekintetében a Be. 590. § (5) bekezdés b) pontja szerint elvégzett felülbírálat során nem volt megállapítható olyan ok, amely a vádlottak felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná [Be. 566. § (1) bekezdés, 567. § (1) és (2) bekezdés, 590. § (5) bekezdés b) pont].

[36] Ezen túlmenően a Be. 590. § (5) bekezdés c) és d) pontjai szerint az ítéltáblának a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket kellett felülbírálnia, amelynek eredményéről a határozata további részében ad számot.

[37] Az ítéltábla a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint a határozatát az első fokon eljáró bíróság által megállapított tényállásra alapította, ahhoz kötve volt.

[38] A tényállás kötöttsége nem képezte akadályát annak, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásában a személyi körülményekre vonatkozóan a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja alapján megállapított tényeket – az igazságügyi egyesített elmeorvos szakértői vélemény alapján (nyomozati iratok 273-301. oldal) – kiegészítse azzal, hogy

- „Terhelt1 I. rendű vádlott diszharmonikus személyiségszerkezetű, pszichopátiás életvezetésű egyén, akinél az évek óta tartó kábítószer- és alkoholfogyasztás miatt már karaktertorzulások is kimutathatók. Fékezetlen indulati feszültségek, erkölcsi lazaság, erőszakosságra-, agresszív viselkedésre való hajlam jellemzi, manipulatív viselkedéssel. Személyiségzavara meg sem közelíti a kóros elmeállapotot”.

[39] E személyiségzavar csakugyan nem minősült a Btk. 15. § b) pontja, illetőleg a 17. (1) és (2) bekezdései szerinti büntethetőséget kizáró vagy korlátozó kóros elmeállapotnak.

[40] A személyi körülmények között azt is fel kell tüntetni, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott daganatos betegségben szenvedő édesanyja ápolásáról gondoskodik (*terhelti nyilatkozat, 38. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal hatodik bekezdés*).

[41] A bünygyi nyilvántartás jelenlegi adatai alapján az elsőfokú ítélet indokolásának a vádlottak korábbi büntetéseire és az ellenük indult büntetőeljárásokra vonatkozó adatai helyesbítésre, illetőleg kiegészítésre szorulnak.

[42] Az ítéltábla Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.Fk.28.619/2010/18. számú ítéletének az előéleti adatok között történő feltüntetését mellőzi, mivel időközben e büntetés a bünygyi nyilvántartásából törlésre került.

[43] Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben a 2018. március 26-án elkövetett lopás vétsége miatt a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányságán 1488/2018.bü. számon indult büntetőeljárás, amelyben a gyanúsítás közlésére 2018. május 29-én került sor. E tényből és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 420.Bpk.41.365/2019/7. számú büntetővégzésének adataiból megállapítható, hogy a vádlott a jelen ügy tárgyát képező cselekmény elkövetésekor két folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt állt.

[44] E vádlottal szemben a 2020. május 7-én elkövetett lopás büntette miatt a BRFK XIII. kerületi Rendőrkapitányságán, a 2021. szeptember 23-án elkövetett lopás vétsége miatt a BRFK VII. kerületi Rendőrkapitányságán, a 2022. április 8-án elkövetett lopás vétsége miatt a BRFK V. kerületi Rendőrkapitányságán van folyamatban büntetőeljárás, továbbá a Budapesti VI. és VII. kerületi Ügyészség 2022. augusztus 15-én B.VI-VII.3955/2020/17. számú vádiratával a 2020. július 8-án elkövetett lopás büntette miatt vádat emelt ellene.

[45] Terhelt2 II. rendű vádlott a cselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű volt, azonban időközben vele szemben a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. június 30-án jogerős 414.Bpk.51.120/2022/2. számú büntetővégzésében bódult állapotban elkövetett járművezetés vétsége (elkövetési idő: 2021. június 7-e) miatt 200.000,- forint pénzbüntetést és 1 év hat hónap közötti járművezetéstől eltiltást, valamint ugyanez a bíróság a 2022. szeptember 14-én jogerős 422.Bpk.51.437/2022/3. számú büntetővégzésében garázdaság vétsége (elkövetési idő: 2021. október 9.) miatt 220 óra közérdekű munka büntetést szabott ki.

[46] Továbbá a vádlottal szemben a 2021. június 8-án megvalósított kábítószer birtoklásának vétsége miatt a Budapesti IX. kerületi Ügyészség a 2022. március 17-én meghozott B.IX.2634/2021/7. számú határozatával feltételes ügyészi felfüggesztést alkalmazott, a 2022. március 27-én elkövetett garázdaság vétsége miatt a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságán pedig büntetőeljárás indult.

[47] Terhelt3 III. rendű vádlottal szemben a *2018. január 17-én* elkövetett kábítószer birtoklásának vétsége miatt a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. május 10-én meghozott és 2021. június 3-án jogerőre emelkedett 160.Bpk.40.991/2021/6. számú büntetővégzésével 200.000,- forint pénzbüntetést szabott ki. E tény és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 412.Bpk.41.190/2018/4. számú büntetővégzésének adatai támasztják alá, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor két folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt állt.

[48] A törvényszék a tényállásban rögzített tényekből okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére.

[49] A terhükre megállapított bűncselekménynek a Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulata szerinti testi sértés büntetteként történt minősítése törvényes, miként az is, hogy a cselekmény a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesként elkövetettnek minősül.

[50] Az ítéltábla a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés kapcsán az alábbi, a büntetés céljára és a büntetés kiszabásának elveire vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket hívja fel.

[51] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §]. A büntetést a Btk.-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés]. A határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó, a középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének a fele [Btk. 80. § (2) bekezdés].

[52] A vádlottak terhére megállapított testi sértés büntette miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés szabható ki, a középérték öt év.

[53] A törvényszék Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében a Btk. 82. § (1) bekezdése, (2) bekezdés c) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazásával szabott ki 1 év

6 hónap tartamú szabadságvesztést, mivel úgy ítélte meg, hogy a büntetési tétel legkisebb mértéke (2 év) a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne.

[54] Miként azt a Kúria a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. Büntető Kollégiumi véleményében (a továbbiakban: 56.BKv.) megfogalmazta a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – a büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő körülmények a büntetést alakíthatják.

[55] Jelen ügyben hangsúlyozni kell, hogy a vádlottak által megvalósított cselekmény – a minősítést megalapozó tényeken túl is (4-5 hónap gyógytartamú sérülések, a sértett közvetett életveszélyes állapotba kerülése) – jelentős tárgyi súlyú:

- a cselekmény kiváltó oka erkölcsileg is elítélendő, Terhelt1 I. rendű vádlott részéről az első ütés azért érte a sértettet, mert az a megvásárolt cigarettából csupán egy szálát kínált fel neki;
- ezt követően hárman, kifejezetten fejre és arcra mért, nagyerejű ütésekkel bántalmazták a sértettet;
- a sértett a koponyatető és az arckoponyacsontok többszörös törését, a koponyaüreg megnyílasos sérülését szenvedte el.

[56] A törvényszék által feltárt, a büntetést befolyásoló tényezőket – az 56.BKv. II. pontjának 2., 4. és 9. alpontjaiban, illetőleg III. pontjában 2. és 10. alpontjaiban írtakra is figyelemmel – ki kellett egészíteni, illetőleg helyesbíteni kellett.

[57] A törvényszék okszerűen vette figyelembe súlyosító tényezőként a cselekmény garázda jellegét, a tártettesi elkövetést, Terhelt1 I. rendű vádlott önhibából eredő ittas állapotát, Terhelt3 III. rendű vádlott büntetett előéletét. Helyesen hivatkozott enyhítő körülményként a vádlottaknak fel nem róható időmúlásra, a sértett megbocsátásként értékelhető nyilatkozatára („ami történt, megtörtént”, „nem vagyok haragtartó ember”, „kapjanak egy enyhébb büntetést”).

[58] A büntetést befolyásoló alanyi körülmények körében megállapítható, hogy az elkövetés előtt egyetlen alkalommal elítélt Terhelt1 I. rendű vádlott a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.Fk.28.619/2010/18. számú ítéletében kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés kapcsán a próbaidő leteltének a napján a törvény erejénél fogva mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól [Btk. 100. § (1) bekezdés d) pont], majd e korábbi büntetés a mentesítés beálltának napjától számított nyolc év elteltével törlésre került a bűnügyi nyilvántartásból. Ezért – az újabb, jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetése ellenére – e vádlott bűnismétlői minőségét nem lehet megállapítani, így a büntetett előélet súlyosító körülményként történő értékelését is mellőzni kellett.

[59] E korábbi büntetés törlésével ugyancsak érintett Terhelt3 III. rendű vádlottnál a Fonyódi Járásbíróság 19.Bpk.247/2017/3-I. számú határozata továbbra is megalapozza a büntetett előélet súlyosító tényezőként való figyelembe vételét.

[60] Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak terhére értékelendő, hogy a cselekményt – a személyi részben rögzített tények kiegészítésénél írtaknak megfelelően – két-két folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt követték el.

[61] Terhelt1 I. rendű vádlott esetében súlyosító tényező – a korábbiakban már hivatkozott – gátlástalan, erkölcsileg is elítélendő elkövetési mód.

[62] Köztudomású, hogy az erőszakos jellegű és a testi épség elleni bűncselekmények száma Budapesten az országos átlagnál magasabb, ezért e bűncselekmények elszaporodottságát – a statisztikai adatok csatolása nélkül is – súlyosító körülményként kell értékelni.

[63] A büntetés kiszabása során valóban jelentősége lehet annak, hogy az elkövetést követően történt-e pozitív irányú változás a terhelt életvitelében (pl. tartós munkaviszony létesítése, tanulmányok folytatása, a köz javára ellenszolgáltatás nélkül végzett tevékenység, a családi viszonyok rendezetté válása). Kétségtelen tény, hogy Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak a büntetőeljárás alatt munkaviszonyt létesítettek, szakképzettséget szereztek. Nem lehet ugyanakkor figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy az elmúlt két évben Terhelt2 II. rendű vádlottal szemben négy büntetőeljárás indult erőszakos jellegű és kábítószerrel összefüggő bűncselekmények miatt (garázdaságok, kábítószer birtoklása, járművezetés bódult állapotban), míg Terhelt3 III. rendű vádlott esetében kábítószer birtoklása miatt indult újabb büntetőeljárás, amelyben el is marasztalták. Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben az elmúlt két és fél évben ugyancsak négy büntetőeljárás indult vagyon elleni bűncselekmények miatt (még az elsőfokú ítélet kihirdetését követően elkövetett cselekmény miatt is). A fentiekben írt tények mindhárom vádlott esetében cáfolják az életvezetésük rendezetté válását, sőt az újabb büntetőeljárásokból arra lehet következtetni, hogy esetükben a bűnismétlés veszélye fokozott (ennek Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében a pártfogó felügyelet elrendelése körében van különös jelentősége).

[64] A jelenlegi személyi körülményeik tekintetében mindössze az értékelhető enyhítő körülményként, hogy Terhelt1 I. rendű vádlott a beteg édesanyját ápolja, míg Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodnak.

[65] Terhelt2 II. rendű vádlott vonatkozásában – a büntetlen előélet helyett – a fiatal felnőtt kora az enyhítő körülmény.

[66] Terhelt1 I. rendű vádlott esetében csekély nyomatékkal, de enyhítő tényező, hogy a kóros elmeállapot szintjét el nem érő személyiségzavara megkönnyíthette a bűncselekmény elkövetését.

[67] Nem csak az időmúlást, hanem a büntetőeljárás elhúzódását is a vádlottak javára kell értékelni, azonban – figyelemmel az eljárás tárgyát képező bűncselekmény büntetési tétele

felső határára, a büntetőeljárás hatálya alatt töltött idő konkrét tartamára (az első gyanúsított kihallgatástól 3-3,5 év) – csak kisebb súllyal.

[68] Az I. rendű védő érvelésével szemben az ítéltábla nem látott okot a sértett felróható közrehatásának megállapítására, ugyanis a tényállás – helyesen – nem tartalmaz olyan ténymegállapítást, amely szerint a bántalmazás kiváltó oka a sértett agresszív, támadó fellépése lett volna.

[69] A törvényszék helyesen járt el, amikor az ítélet belső arányosságának biztosítása érdekében Terhelt1 I. rendű vádlottal szemben – a társaihoz képest – szigorúbb büntetést szabott ki. Ez valóban indokolt a cselekmény elkövetésében kezdeményező szerepet tanúsító, a sértett bántalmazását erkölcsileg kifogásolható okból elkezdő vádlott esetében a bűnösség súlyosabb foka miatt.

[70] Az ítéltábla ugyanakkor osztotta az ügyészség álláspontját a tekintetben, hogy a kiszabott büntetések nem igazodnak a bűncselekmény tárgyi súlyához, a vádlottak fokozott társadalomra veszélyességéhez és a bűnösségi körülményekhez, így azok nem felelnek meg a büntetékiszabási elveknek, továbbá nem alkalmasak a büntetési célok (egyéni és általános bűnmegelőzés) elérésére.

[71] Terhelt1 I. rendű vádlott az elkövetéskor két büntetőeljárás hatálya alatt állt, az újabb büntetőeljárásokra tekintettel a személyi körülményei jelenleg sem kedvezőbbek és a cselekmény konkrét tárgyi súlya jelentős. Esetében ezért semmi sem indokolja a szabadságvesztésnek a törvényi minimumban, két évben történő megállapítását.

[72] Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében a törvényszék a társadalomra veszélyességük csekélyebb foka és a rendezett életvezetésük miatt látott lehetőséget az enyhítő szakasz alkalmazására, és ennek folytán a szabadságvesztésnek 1 év 6 hónap tartamban történő megállapítására. Az ítéltábla – a korábban már írtak szerint – az újabb büntetőeljárások ténye és az annak alapját képező bűncselekmények jellege miatt a törvényszékkel ellentétesen ítélte meg e vádlottak társadalomra veszélyességét és az életvezetését, így nem is látott lehetőséget az enyhítő szakasz alkalmazására.

[73] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – figyelemmel a bűncselekmény jelentős tárgyi súlyára, a súlyosító körülmények nagyobb nyomatékára – a szabadságvesztés tartamát Terhelt1 I. rendű vádlott esetében 3 évre, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak vonatkozásában 2 évre súlyosította. Utóbbi vádlottak esetében a szabadságvesztés tartamának ennél nagyobb mértékű emelését a fellebbviteli ügyészség sem látta indokoltnak.

[74] Terhelt1 I. rendű vádlott büntetésének súlyosítása folytán a Btk. 85. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nincs törvényes lehetőség a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, ezért az erre vonatkozó rendelkezést mellőzni kellett.

[75] Az ítéltábla a szándékos bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte Terhelt1 I. rendű vádlottat méltatlan találta a közügyek gyakorlására, ezért vele szemben

a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján közügyektől eltiltást szabott ki, amelynek mértékét a Btk. 62. § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés tartamához igazodóan határozta meg.

[76] Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak esetében nem volt ok a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésére. Ámbár e vádlottak életvezetése jelenleg is problémákkal terhelt, nem hagyható figyelmen kívül, hogy a cselekmény elkövetésekor Terhelt2 II. rendű vádlott még fiatal felnőtt korú volt, Terhelt3 III. rendű vádlottat korábban más jellegű cselekmény, lopás miatt ítélték közérdekű munkára, továbbá az időmúlás több mint négy év. E körülmények – figyelemmel a rendezett családi körülményeikre is (élettársi kapcsolatban élnek, kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodnak) – megalapozzák azt a feltételezést, hogy a büntetési célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetők. A felfüggesztés próbaidejének felemelésére egyik vádlott esetében sem volt szükség, mivel már hosszabb ideje állnak büntetőeljárás hatálya alatt.

[77] Az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a szabadságvesztés próbaideje eredményes elteltéhez a vádlottak rendszeres figyelemmel kísérése szükséges, ezért a Btk. 69. § (1) bekezdés e) pontja alapján elrendelte Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak pártfogó felügyeletét, amelynek tartama a Btk. 70. § (1) bekezdés c) pontja szerint azonos a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejével. A vádlottak a Btk. 71. § (1) bekezdés b)-c) pontjai alapján általános magatartási szabályként kötelesek a pártfogó felügyelővel rendszeres kapcsolatot tartani, és a pártfogó részére az ellenőrzéshez szükséges felvilágosítást megadni; külön magatartási szabályt az ítéltábla nem írt elő.

[78] Abban az esetben, ha a vádlottakat a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, vagy a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegik, a felfüggesztett szabadságvesztést a Btk. 87. § b) és c) pontjai alapján végre kell hajtani.

[79] A törvényszék mindhárom vádlott esetében törvényesen határozta meg a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát [Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont] és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját [Btk. 38. § (2) bekezdés a) pont], utóbbi Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottaknál ez a végrehajtás elrendelése esetén irányadó.

[80] Az ítéltábla – pótolva az ezzel kapcsolatos rendelkezést – az eljárás során a dohánybolttól lefoglalt és bűnjelként kezelt dolog lefoglalását a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja szerint megszüntette, és az értéktelen, jelen ügyben bizonyítási eszköznek nem minősülő adathordozót a Be. 320. § (2) bekezdésében írtak alapján megsemmisíteni rendelte.

[81] Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés is helyesbítésre szorult. A Be. 574. § (4) bekezdése alapján a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kell kötelezni a bűnügyi költség viselésre, továbbá, ha a bűnügyi költség vagy annak meghatározott része a vádlottak szerint nem különíthető el, a bíróságnak e költségek viselésére a vádlottakat egyetemlegesen kell köteleznie. Jelen ügyben a vádlottaknak külön-külön kell viselniük a saját kirendelt védőjük díja és költsége vonatkozásában felmerült bűnügyi költséget, miként azon igazságügyi szakértői díjakat és költségeket is, amelyek a saját elmeorvosi vizsgálatukkal összefüggésben merült fel. Ehhez képest azon szakértői díj és költség megfizetésére, amely a sértettre vonatkozó orvosszakértői szakvélemény

elkészítésével összefüggésben merült fel, a vádlottakat nem külön-külön, hanem a felhívott jogszabályhely szerint egyetemlegesen kell kötelezni.

[82] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése értelmében nyilvános ülésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[83] Az elsőfokú ítélet rendelkező részében írt személyi adatok között az időközben történt változások miatt Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak személyazonosító okmányának számát helyesbíteni kellett, egyidejűleg a lakcímnnyilvántartás adatai alapján – figyelemmel a Be. 10. § (1) bekezdés 11. és 15. pontjaiban foglaltakra – e vádlottak lakcímére és tartózkodási helyére vonatkozó adatokat pontosítani kellett.

[84] Az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú eljárásban a kirendelt védők jelenlétével felmerült, a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontján alapuló bünygyi költséget, és – a Be. 574. § (1) bekezdése szerint eljárva – kötelezte is Terhelt1 I. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottakat annak megfizetésére

[85] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, mivel az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntés nem született.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy terhelt2 terhelt1 s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2022. február 24. napján kihirdetett 24.B.423/2020/39. számú ítélete – Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.141/2022/11. számú határozata folytán – 2022. november 15. napján Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 II. rendű és Terhelt3 III. rendű vádlottak vonatkozásában jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke